

KABUĞUMUN DIŞINDAKİ DÜNYA

Mağaradaki çalışmalarını tamamlayan iklim bilimciler, Türkiye'nin buzullarında araştırma yapmak için konakladıkları otelden yola çıkmak üzere.

Herkes hazırsa
buzullara doğru
yola çıkalım!

Hayır Tortu.
Türkiye'deki
buzullara gidiyoruz!

Buzullar mı? Antarktika'ya
mı gidiyoruz? O kadar
uzun bir yolculuk hayal
etmemiştim.

Türkiye ve buzullar!
İşte yepyeni bir bilgi ve
macera daha!

Kış geldiği için çok
uykum var ancak bu
macerayı kaçıramam.

3 gün sonra...

Sen dinlenmene bak
Tortu. Umarım rahatın
yerindedir. Ulaştığımızda
uyandırırız seni.

Çok teşekkür ederim,
oldukça rahatmış
burası. Biraz kestirmek
iyi gelecek.

İşte geldik!
Araştırma
yapacağımız alan
burası.

Neredeyiz?

Burası bir
zirve buzulu.

Dağların tepe
bölümünü ters bir
külah gibi örten
buzullara zirve buzulu
denir.

Zirve
buzulu

Çok ilginç. Bir
zamanlar lavların
fışkırdığı yerleri buz
kaplamış.

Peki, burada neyi
araştıracamız?

Yaz sıcaklığında ben bile
eriyorum neredeyse.
Buzun erimesi normal
değil mi?

Buzulların erime hızını ölçmek
istiyoruz. Ölçme direğini
yerleştirip şimdiki buz
seviyesiyle yaz sonundakini
karşılaştıracamız.

Erimesi normal ancak erime
hızı normal değil. Son 40 yılda
buradaki zirve buzulu neredeyse
yarı yarıya erimiş. Bu durum
çevredeki canlıları etkiliyor.

Sadece kutup ayılarının eriyen buzullardan etkilendiğini düşünüyordum.

Tortu, iklim değişikliğinden tüm yaşam alanları ve canlılar etkileniyor.

Peki, siz burada ne yapıyorsunuz?

Buz çekirdeği çıkartıyoruz. Yıllar boyunca yağın kar sıkışarak buz katmanları oluşturuyor. İncelemek üzere buzdan örnek sütunlar alıyoruz.

1. adım: Sondaj düzeneği yardımıyla buz delinir.

2. adım: İçinde buz çekirdeği olan düzener çıkartılır.

3. adım: Buz çekirdeği düzenerden alınır ve daha sonra incelenmek üzere etiketlenir.

Ağaç halkalarına benziyor.

Evet, benziyor. Buz katmanlarından buzun yaşı, geçmiş yıllardaki iklim ve hava olayları gibi birçok bilgi edinebiliyoruz. Ayrıca yağın karla birlikte buzun içine hapsolan maddeler de bölgenin geçmişiyile ilgili bize ipuçları sunuyor.

5 saat sonra...

Ölçme direkleri tamam, buz çekirdeğini de aldık. Hızlıca laboratuvara gitmeliyiz.

Dönüş için bir sürprizimiz var. Kar motorları gelmek üzere.

Hızlıca mı?! Buraya gelmemiz neredeyse üç gün sürdü.

İşte bu harika!

KEŞFET

Kar Ayakkabısı

Karda bata çıka yürümek çok eğlenceli, değil mi? Ancak yılın büyük bölümünde karla kaplı bölgelerde yaşayanlar için bu zorlayıcı olabilir. Karda kolay yürüyebilmek için kullanılan büyük ve delikli yapıdaki kar ayakkabıları, ağırlığı yüzeye yayarak kara batmamayı sağlar. İlk kar ayakkabısı örneklerinin tekerleğin icadından bile önceki zamanlara ait olduğu biliniyor.

Selda Bozbiyık, Güliz Karaarslan Semiz, Birgül Çakır Yıldırım
Çizim: Öznur Kaplan